

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.

Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Amidőn a „Szászváros és Vidéké“-re f. év július 1-jével új előfizetést nyitunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szívesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetőik eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyítéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban és pártfogásban részesíti. Igérjük, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehesük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemű olvasó közönséghez, valamint kaszinók, olvasó egyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez és kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnap. Terjedelme rendszeresen 6, havonként egyszer pedig 8 oldal lesz.

Együttal szíves tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirdetési díjakat mérsékelt árakban állapítottuk meg. Többszöri avagy állandó hirdetéseknel nagy árkedvezmény.

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hívjuk fel azzal, hogy b. hirdetéseikkel mielőbb felkeresni szíveskedjenek.

Szászváros, 1913. július 1-én.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéké“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kisipar és pénzintézetek.

Írta: Ifj. Szántó Károly.

Ma, mikor az üzleti élet pangása óriási erővel fojtogatja gazdasági életünket, ma, amikor a balkáni bonyaldalmak és az általános európai „feszültség“ a pénzvilágot a legnagyobb óvatosságra kényszeríti, látjuk és érezzük, hogy ezeket az állapotokat leginkább a kisipar szenvedte meg. A „pénztelenség“ általános és összes vonatkozásaival legjobban a kisipart sújtotta és sújtja ma is. A kisiparos amúgy is csekély hitelét a pénzintézetek nagyobbbrészt felmondták, úgy hogy ma már újabb hitelekéről szó sem lehet. Az élvezhető hitel pedig olyan drága, hogy arra a kisiparos csak ráfizet. Ennek következménye aztán az, hogy az iparos nem szívesen veszi igénybe az uzsora kamatu hitelét, hanem egy jobb

jövő reményében vár, vár, mialatt rohamosan emészt fel árukészletének nagy részét. A viszonyok gyors javulására pedig nagyon kevés a remény. A napilapok élénk színekkel festik meg a jelenlegi gazdasági viszonyokat s hű tükrét mutatják annak a rombolásnak, amit a „pénzkríz“ okozta pénztelenség és egyéb körülmények idéztek elő gazdasági életünkben.

E lap hasábjain már foglalkoztunk a kisipar bajival s rámutattunk azokra a mulasztásokra, amelyek pótlásával az iparosok jelenlegi helyzetének elviselhetőségét enyhítették volna. Az iparos „hitelegylet“-ek létesítésének előnyeit kimutattuk. Ezek felállítására az ipartestületek volnának első sorban hivatottak. Sajnos — mint városunkban is észlelhetjük — az ezek részéről tett kísérletek nem születtek meg a kívánt eredményt. Pedig milyen üdvös volna, ha most a „pénzszüke“ idejében egy meghatározott pénzintézetnél minden egyes iparosnak, (mint hitelegyleti tagnak), megvolna az egylet által megállapított hitele, amelyért természetesen a hitelegylet tagjai egyetemlegesen volnának felelősek.

Milyen előnyöket biztosítottak volna maguknak ez által különösen a kisiparosok!? A nemtörődömség s a maguk sorsa iránt való közömbösség ezt az eszmét is eltemették. Most, amikor

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Látogatás.

Gyönyörű tavaszi délután volt. Mit csináljon szegény, szerencsétlen kisvárosi ember ilyenkor, aki az egyetlen valamirevaló szórakozást (kártya) sem szereti? Elmentem egy barátommal sétálni egy szép kiránduló helyre. Ő a vidéket látcsövezte, én meg nagy virágcsokrot gyűjtöttem, ami igen kedves szórakozásom (lehet, jó ember vagyok), majd heverezve olvastam. Östefelé hazamentünk.

Óthon kellemes meglepetés ért. Kis névjegy fehérlett ajtómon, rajta e felírás: „Garvay István jogszigorló.“ Pista! Az én kedves pajtásom! Talán nem is neki örültem annyira, hanem annak az örökre feledhetetlen városnak, amelyet elém varázsol egy pillanatra egy lakójának megjelenése. Ujra megnéztem a névjegyet. Tuloldalán egyéb is van: „Este visszajövök. Várj!“ Hogyne várnék! Még vacsorára se mentem. Jött is Pista. Alig tudtunk szóhoz jutni a nagy örvendezéstől. Nemsokára megvolt a terv. Pistát egy ismerős család vacsorára hívta. Addig én is megvacoráztam. Pista, amint a kávéház sarkában (ahol 11-kor találkoztunk) élményeit elkacagta, fejfájást, fárad-

ságot mimelt s eljött, hogy lefeküdjék. Le is fektűt, csakhogy valamivel később.

Egyelőre igazán nem volt kedve lefeküdni (ha a nagyságos asszony látta volna!), nekem még úgy se. Hiszen nem egy éjszakát, hanem egy hetet végig tudtunk volna beszélgetni. Annyi kedves közös emlékünktől volt, hogy alig győztük elemlegetni.

A rendkívül kedves beszélgetés a Pista kérdésével kezdődött: — Hát hogy vagy, öreg fiu? Hogy telik az idő vidéken?

— Hiszen jól telik, fiam. Szórakozásban sincs hiány. Kedves lányok is vannak, de... mégsem olyan, mint odafenn. Nem olyanok az emberek. Kicsinyesek. Itt vagy beleszoktatod magad a liliputi apróságokba, vagy pokol az életed. Hej de másképp volt ott! Jőjj csak te is vidékre, majd meglátod az óriási különbséget!

— Mert biz' én nem jövök. Nagyon jól érzem magam K...n s eszemágában sincs eljönni. Sőt te is jól tennéd, ha visszajönnél.

— Hiszen ha csak rajtam állana! Már ott is volnék! De a mai nyomorult, szegényes, protekciós világban örüljön az ember, hogy él! Haj, haj!...

— Na, ne csüggedj, öreg fiu! Pár év múlva én is leszek valami, s rajtad is segítünk. A

princim befolyásos és jószívű ember s ha szólok neki érdekedben, bizonyára eléred régi vágyodat: visszakérsz a régi kedves városba.

— Na hát igazán ez volna vágyam ne továbbja! Többet tán nem is kívánnék. Átélni mégegyszer azokat a régi, kedves, bohó emlékeket. Elmenni a színházba, tapsolni újra kipirult arccal, rajongó lelkesedéssel, izgatni a „Kör“ dolgaiban, korteskedni, korzózni, kurrizálni, bálozni; tanulni, vizsgázni hol jó, hol balszerencsével... ez volna a mennyei gyönyörűség!

Egészen belepirulok, beletűzesedtem az emlékezésbe, egymásután kérdezem:

— Tudod-e, mikor éjjeli zenét adtunk?... Mikor összevesztünk a rendőrökkel... Mikor a S. I. kocsijából kifogtuk a lovakat... Mikor Lehárt vállainkra emeltük... Mikor meleg borral végigraktuk az aszfalt...

S nagy önérzettel azt sem feledjük el, hogy dolgozni is tudtunk, ha kellett. Rendszeresen akkor, ha körmünkre égett a gyertya. Bezzeg ott kuksoltunk az egyetemi könyvtárban nap-hosszat. De este akkor is föltűnt jókedvű arcunk a színház nézőterén s a primadonnának meg kellett ujrászni a táncos kuplét. S ha volt egy pár krajcár a zsebünkben, még zenét is

ujólag és naponként tapasztalhatjuk a hitelegylet hiányát, most, amikor az ipar — s főleg a kisipar — nehéz tusát viv a lét küzeelmében, most újra felvetjük a kérdést: vajjon a vidéki városokban — s így Szászvároson is — egyáltalában nem volna lehetséges az iparosok kebelében egy iparos hitelegyletet alakítani, amely állandó tagjai részére egy pénzügyintézetnél (akár többnél is) egyenként és előre megállapított hitelt eszközöl ki egyetemleges felelősség mellett? Hisszük, hogy ez igenis lehetséges volna, csak akadjon az iparosok közül olyan négyöt férfit, aki körükben ezt az eszmét nem csak terjeszteni, de a megvalósulás stadiumába hozni is képes legyen. Az ipartestületek gyűlésein kell elsősorban ilyen irányú javaslattal előállni, magának az ipartestület vezetőségének kellene ezt a fontos ügyet kezébe venni s dülőre vinni. Ezt hangoztattuk a múltban is. Azonban jelenleg rámutatunk a vidéki pénzügyintézetek ezirányú közömbösségére is. Egy vidéki pénzügyintézetnek, mint fontos gazdasági tényezőnek — szerintünk — kötelessége volna az ilyen hitelegyletek alakítását elősegíteni. De nemcsak kötelessége, hanem jól felfogott üzleti érdekeinek előmozdítása és megóvása szempontjából is feltétlenül hasznos tevékenységet fejteni ki az olyan pénzügyintézet, amelyik az egyetemleges felelősség mellett alakult iparos hitelegylet alakítása érdekében mindent elkövetne.

A vidéki pénzügyintézeteket e tekintetben igazán mulasztás terheli, hiszen üzletfél-ként is az iparos hitelegylet több biztosítékot nyújt, mint külön-külön az egyes tag.

Kivánjuk, hogy úgy az iparosok, mint a pénzügyintézetek átlássák ezen

eszmé üdvös voltát s mielőbb mindennütt megalakítsák az iparosok hitelegyletét, a mely úgy az iparos, mint a pénzügyintézet érdekeit szolgálva, képes lesz a jövőben az esetleges hasonló pénzkrisisek és gazdasági válságokkal megküzdeni, anélkül, hogy bármelyik fél is kárát vallaná annak.

Képviseletestületi közgyűlés.

Egy kis közgyűlést tartott a városi képviselőtestület a f. hó 9-én, melyen az árvizes állapotot érintő interpellációt terjesztett elő Popu János dr. s különösen sürgette a csapadékokból összegyűlemlt belvizek lecsapolását, nemcsak a telektulajdonosok anyagi kárának enyhítése végett, hanem különös tekintettel arra a veszedelemre melyet ezek a nyár folyamán bekövetkezendő poshadás és lassu felszivódás folyamán az epidemiák terjesztésével okoznának. Az elnöklő polgármester igyekezett megnyugtani a kérdezőt és a közgyűlést arról, hogy a tanács mindazt meg fogja tenni, amit az adott helyzet követel, amennyiben az orvoslás eszközei rendelkezésre állanak. A választ tudomásul vették.

Még az interpelláció előtt jelentést tett a polgármester az időközben felmerült nevezetesebb eseményekről, így a város országgyűlési képviselőjének itt tartzkodásáról s a tiszteletére történt barátságos estéli összejövetelről, mely alkalmat adott több a magyar, német és román érdekek azonosságát, hangoztató szép felszólalásra és Tisza gróf miniszterelnök távirati üdvözlésére. Mind a táviratot mind az erre kapott választ felolvasta.

Az elnöki előterjesztések között említésre méltó még a városi mérnök hivatalba lépésének közlése, aki aztán a hivatali esküt azonnal le is tette.

A tárgysorozat meglehetősen sovány volt s legnevezetesebb pontja a Kaess-féle villamos-műre vonatkozó egyezség miniszteri jóváhagyásának bejelentése. Ennek során megütközéssel szellőztették Kaess jogutódainak azt az eljárását, melyszerint az egyezségben vállalt kötelezettséggel dacolva a város ellen folytatott pert még mindig nem szüntették meg. A polgármester az aggodalmaskodók megnyugtására kijelentette, hogy a Kaess

És tovább mesélünk . . . Egymásután kerülnek elő a szép város emlékezetes gyönyörűségei egy-egy fájó, vágyakozó sóhaj kíséretében.

Jól mondtam én a fiataloknak, mikor eljöttem:

— Gyerekek, becsüljétek meg ezt a várost, mert soha ilyet nem találtok! . . .

Elhallgattunk. A pincér körülöttünk téfnereg, mert már csak ketten vagyunk s szeretne lefeküdni.

Fizetünk és megyünk tovább. Lefeküdni? Dehogy! Sétálni.

Hajnal felé fölkiérem Pistát a szobájába. Alig tudunk elválni . . .

Másnap elment. Mikor a rongyos állomásról kidöcögött a vicinális, akkor is ez kiabáltam utána:

— Becsüld meg azt a várost! . . .

Magam pedig roppant szomoruan ballagtam hazafelé. Egymásután hagytam el az ismerős házakat. Egyikből szöszke női fej kíváncsiskodott ki, meg is szólalt:

— Azért jött N., hogy Pirit eljegyezze?

— Azért, vágtam rá haragosan és öngyúsága úgy megijedt, hogy többet nem mert kérdezni . . .

Boldog Pista, hogy irigyellek! **B. V.**

örökösök semmiféle magatartása a várost nem fogja nagyon zavarba hozni, mert oly eszközök vannak a tanács birtokában, melyeknek alkalmazása a város érdekeinek megvédése mellett a Kaess-féle vagyonra katasztrófális hatással lenne.

Néhány építkezési és illetőségi ügy volt még napirenden, melyek a közérdeklődésre kevésbé tarthatnak igényt.

Bucsu-estély.

Lukács Ignác kir. járásbíró az algyógyi járásbírószághoz történt vezető járásbírói ki-nevezése folytán távozik városunkból. Ez alkalomból tiszteletére tisztelői, barátai és a bíróság hivatalnokai kara f. hó 5-én este a „Centrál“ nagytermében bucsu-vacsorát rendeztek, amelynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

Lukács Ignác járásbíró egyénisége nemcsak általános tiszteletet, hanem szeretetet és közbecsülést vivott ki magának, aminek fényes bizonyítéka volt a bucsu-estélyen megjelentek nagy száma. Mintegy 80 személy jelent meg a bucsu-vacsorán. A város társadalmának színe-java volt ott „Isten hozzád“-ot mondani a távozonak. Algyógyról is számosan jelentek meg. A vacsora este 8 órakor kezdődött. Duma Géza jeles zenekarának bájos hangjai mellett. Ez első pohár köszöntőt Balogh József kir. táblabíró tartotta. Beszédében a bíróságot egy nagy családdal hasonlítván meleg és megható szavakban vett bucsut a távozó családtagnak. Ugy a maga, mint a bíróság tisztviselői kara nevében örömet fejezte ki az előléptetés felett, de egyszersmind sajnálatát is, hogy egy olyan derék, szorgalmas munkás-szerető egyén megválna a családtól. Beszédét lelkes éljenzés követte.

Azután dr. Vlád Aurél az ügyvédi kar nevében egy igen magvas bucsubeszédet tartott. Ugyszintén dr. Szöllösy János a barátok és ismerősök nevében vett bucsut a távozótól.

Csűrös Pál kollegiumi igazgató a melegen érezni tudó embert éltette, dr. Radó Izidor pedig az új otthonában leendő boldogulására és hasonló elismertetésére üritett poharat.

Az egybegyűlt társaság mindvégig emelkedett hangulatban ünnepelte a távozó Lukács Ignác járásbíró s csak a késő éjjeli órákban oszlott széjjel.

(San-Toy.)

NAPI HIREK.

Szászvárosi képek — arckép nélkül.

A masamódlány.

Egyik a lantot veri hévvel,
Játszik egy más a flótán,
S más mindegyiknek a múzsája...
Enyém a masamódlány.

És reggel, este, lángolóan
Csak róla szól a nótám,
Téged szeretlek drága angyal,
Te édes masamódlány!

Más pezsgőn hízik gömbölyűre,
Te tejen meg teán,
Neked nincs vágyad, nincs igényed,
Te drága masamódlány.

Másnak a szépség kamatot hoz
A maga ismert módján,
Te plátóilag vagy szerelmes,
Te kedves masamódlány.

Erényeddel mindig kifogsz a
Csábítás csúf kigyóján,

hallgattunk a fehér étterem rácsai mögött... De reggel azért folytattuk a tanulást tovább...

— Hallod, Pista? . . . Ugy belemelegedtünk a beszédbe, hogy nem is hallgatunk a cigányra, pedig épen az öreg Cs. nótáját játsza: „Lehullot a rezgő nyárfa ezüstszerű levele . . .“ Hej, nem így húzta az öreg! Bezzeg nem volt beszéd akkor, mikor ő muzsikált! Hogy hajlongott erre-arra, hogy beleszomorodott az arca, hogy sirt a hegedűje, mintha ő lett volna, aki nem élhet együtt a kedvessé . . . Tudod-e, mikor gólyák voltunk s az öreg október 6-án játszotta a nyitány többi darabjai („Tavaszmúlt . . .“, „Kitették a holttestet az udvarra . . .“) közt ezt is, egyszerre hogy lebujtunk, mert — megtelt a szemünk könnyel s azt hittük, a gólyának könnyezni sem szabad . . . Pedig más is könnyezett, mikor Gyuri halotti csöndben, pianissimo (ezzel ejtette rabul a sziveket!) húzta a szomorú refraint:

„Isten veled, édes, Isten veled, kedves,
Élnünk együtt nem lehet“ . . .

— Emlékszel-e, mikor a választás volt, hogy lelkesedtünk? S hogy könnyeztünk és mérgelődtünk, mikor a gőgös B. győzött a népszerű W-vel szemben? . . .

Legföljebb a székről bukol le,
Erényes masamódlány.

Ezért a kincsért, ennyi bájért
Hát ne rajongjon ódám?
Téged szeretlek drága angyal,
Bűbájos masamódlány!

*

A pincérlegény.

A kávéházba
Sokszor gurultam
Dühbe, lázba,
Mikor a pincért szólítottam
És ő legottan
Nem termett ottan,
Hanem váratott magára
És csak jóskára
Egy-két óra múlva,
— Köhögésbe fulva —
Hozta a kávé.
Most már nem haragszom
Rá én.
Nem esz a méreg,
Csunyan velem beszélek,
Nem kiáltok,
Fejére nem hull az átok,
Szitok,
S pikkolót rá nem uszitok
Százszor,
Mint másszor.
Tudom, hogy szegény
Pincérlegény
A kávémmal azért késik
— Néha hajnal-ébredésig —,
(S ilyenkor mindig elfog a részvét)
Mert bizonyára éppen
— Gyengéden —
Ápolja a tüdővészét! . . .

*

A viccember.

A viccember tudják kérem,
Önök, hogy ez micsoda?
Mégkísérlem elmondani,
Mert ez modern csoda.
Viccember az, aki mindig
Csak jó kedvet szimulál
S hogyha veled találkozik,
„Kis marhámnak“ titulál.

Bent ülsz vele kávéházban,
Teszem fel a „Centrál“-ban,
Folytonosan megkacagtat,
Benne mindig humor van.
Belenyul a pikkolódba
S kijelenti „nem meleg“,
Másik percben pedig már a
B. nejedről enyeleg.

Természetes „tyuk“-nak hívja,
A lányod meg libának
S hogy te vagy az apja, csak azt
Tartja éppen hibának.
Megkinárod cigarettel,
Amennyi markába fér
Annyit vesz ki és felette
Hamar napirendre tér.

Az ujságot, tetszik vagy nem,
A kezedből kiveszi
Te meg türod, mert ő mindezt
Csakis humorból teszi.
És mikor a kávéházban
Megitta a feketét,
Mint akinél minden rendben,
Szép csendesen tovalép.

Ámde, minthogy vicc van benne
És egyuttal nem morál,
Távozóban kijelenti:
Hogy ma nálad vacsorál.
Meg is jelen pontban nyolckor
S amíg eszik azalatt,
Csupa viccből — már ő ilyen —
Ellop egy pár kanalat.

Mikor elment, te nyugodtan
Neki látsz az alvásnak.
Gondolva, hogy ennél talán
Jobbat hoz majd a másnap.
Végtelenül örülsz rajta,
Hogy elvitte a fene.
Hón szeretett ágyacskádba
Befordulsz a fal fele.

Mikor legjavában alszol
Már az igazak álmát,
Csap valaki ajtód előtt
Zene-bonát és lármát.
Nem tudod, hogy a szobádba
Tűz vagy árvíz hatol-e?
Pedig a viccember jött csak
Kérdezni, hogy alszol-e?

r. t. j.

— **Személyi hir.** Andrae József városunk polgármestere, folyó hó 15-én hat heti szabadságra megy. Ezen idő alatt Szász Sándor városi első tanácsos fogja őt helyettesíteni.

— **Kinevezések.** Mara László főispán Dragits Ignác áll. építészeti állandó díjnokot és Vass Albert ideigl. kórkázi napidíjast vármegyei irnokokká nevezte ki és központi szolgálatra Dévára rendelte. A megye főispánja az így megüresedett állásokra Kádár Sarolta dévai lakost a dévai közkórházhoz, Buzá Margitot a dévai áll. építészeti hivatalhoz napidíjasokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Gyukits Kálmán körösbányai járásbíróági díjnokot a világosi járásbíróághoz irnokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Guttenstein Frigyes szászvárosi m. kir. adótisztet hasonló minőségben Nagyszebenbe és Szinte Lajos nagyszebeni adótisztet pésszászvárosra helyezte át.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bodor Aladár volt szászvárosi ref. gimnáziumi, jelenleg fehértemplomi áll. főgimnáziumi r. tanárt a szekszárdi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

— **Hivatalos eskü.** Bohatzel Leó nemrég megválasztott városi főmérnök folyó hó 7-én elfoglalta állását és 9-én a képviselőtestület színe előtt letette a hivatali esküjét.

— **Házasság.** Ifj. Pietsch Lajos puji szolgabíró folyó hó 7-én tartotta esküvőjét Lengyel Boriska urleánnyal Pujon.

— **Eljegyzés.** Schneider József dévai főreáliskolai tanár folyó hó 7-én eljegyezte Lengyel Laura urleányt Pujon.

— **Halálozás.** Dr. Szucsú Gábor hátszegi ügyvéd folyó hó 6-án hosszas szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 8-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Elhunyt altábornagy.** F. hó 3-án bulcsui Janky Lajos nyug. altábornagy Szegeden 77 éves korában elhalt. A daliás generális Déva és a vármegye régebbi emberei általt igen jól ismert volt. Ugyszolva egész élete a vármegyéhez fűzte, hosszú időn át volt lakója és birtokosa is. Igen gyors karriert csinált, honvédségünknek kimagasló alakja volt, — a honvénduszárság szervezésében és fejlesztésében nagy érdemeket szerzett. Nyugalomba vonulásáig szolgált a szó szoros értelmében vett magyar hadsereget s legutoljára a szegedi honvédkerület parancsnoka volt. Janky altábornagy Marosujváron született 1836-ban, hol atyja a sóbányánál kamarás-ispán volt. Már kora ifjúságában katonai pályára lépett s 1860-ban mint dragányos százados szolgált. 1863-ban nősült, feleségül vette Fekete Károly volt dévai főbíró leányát, Máriát. Nősülésével odahagyta katonai pályáját s dévai birtokán gazdálkodott, egyben a járás szolgabírája lett. Közigazgatásunkat 1871-ig szolgált. Az ujonnan szervezett honvédség kötelékében való belépésre felhívást kapott, azt elfogadva, rövidesen honvénduszár-örnagy lett s a tábornokságot feltűnő rövid idő alatt nyerte el. — Holttestét Szegedről f. hó 5-én hozták Dé-

vára, ahol a ref. temetőben családi sírboltja van. Dévai temetésén résztvett a vármegye és a város tisztikara.

— **Miniszeri elismerés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter gróf Majláth Gusztáv erdélyi rom. kath. püspöknek, ki a Csikvármegye gyimes-középloki rom. kath. elemi iskola építésére és felszerelésére 14.624 koronát adományozott, őszinte elismerését nyilvánította.

— **A szászvárosi hitelszövetkezet,** melynek hivatalos helyisége Ország-ut 34. szám alatt, az ipartestület épületében van s mely rövid fennállása óta buzgón törekszik tagjainak támogatásában részt venni, a pénzválság makacs tartóssága mellett is újra megkezdte a kölcsönök folyósítását s ezzel élénkebbé vált újra élete. Állandó betétek után 6¹/₄%-os, rövidebb lejáratuak után 6% kamatot fizet s a kölcsönöket 8¹/₂%-os kamatozás mellett adja ki.

— **Az iskolai tandíjak befizetésének új módja.** Jankovich Béla kultuszminiszter a jövő iskolai év kezdetével új rendszert hoz be az állami iskoláknál a tandíjak fizetésére vonatkozólag. Az új rendszer szerint a tanulók nem a tanárnak fogják fizetni a tandíjat, hanem a szülőket fogják hivatalos uton felszólítani, hogy a tandíjat rendelkezésükre bocsátott csekklapon fizessék be az állam illetőleg az adópénztárhoz. Az eddigi pénzkezeléssel megbízott tanár tehát ezentul csak a csekklapon beküldött tandíjakat tartja nyilván, pénzkezeléssel azonban nincsen megterhelve és a hátralékos tanulók szüleit is hivatalból fogja felszólítani. A kultuszminiszter ezen új intézkedést, a melyet az illetékes körökben bizonyára szívesen fognak fogadni, leközelebb rendeletileg léptetik életbe, úgy, hogy az új iskolai évben a tandíj beszédés körül az új rendelet utasításai szerint fognak eljárni.

— **Az ellopott ökrök.** Báró Schosbergerné alvinci uradalmából eltűnt két ökr. Az ispán sejtven, hogy azokat hamis járlattal adták tovább, Halmos Gyula helybeli jár. állatorvoshoz fordult, akinek ügyessége folytán a szászvárosi állomáson az állatrakodásnál megtalálták az elveszett ökröket. Tényleg hamis járlattal adták el. A nyomozás folyik.

— **Szinpártoló bizottság Algyógyon.** Algyógy intelligentiája a célból, hogy egy jó szintársulatot kaphasson, megalkotá a szinpártoló-bizottságot, melynek elnöke Bencke Imre, tagja: Barcsay Adorján, dr. Szegő Henrik, Puskás Kálmán és dr. Rafael Miksa. A bizottság tagjai fáradságának köszönhető, hogy mintegy 60 bérletet jegyeztek. A bérletnél az eddigi szokástól eltérőleg a bérösszeget havi részletben fizetik, a miáltal nemcsak többen bérelhetnek, hanem a szinpártolás is így elviselhetőbb. Minden esetre követendő példa, különösen akkor, ha még az is biztosítatik, hogy az ide jövő színészeknek — mint tervbe van véve — a jó és olcsó élelmezése, lakása lesz.

— **A Kún-kollegium jövő tanévi helyettes tanárai.** Julius 7-én választotta meg a ref. Kún-kollegium előjárósága a kollegiumnál a jövő 1913—14. tanévre alkalmazandó helyettes tanárokat. A magyar—latin tanszékre megválasztott Konsza Samu; a matematika—fizikai tanszékre Magi Ferenc, kik e helyettes tanszékeket a múlt tanévben is betöltötték. A latin—görög tanszékre új helyettes tanár választott Boros József végzett tanárjelölt személyében.

— **Fürdő-mulatság.** Folyó hó 13-án Algyógyfürdőn táncmulatságot tombolával,

virágcsatával egybekötte rendez a fürdőigazgatóság. A multság fényponját fogja képezni a még eddig soha nem látott tűzijáték amelyet egy közismert tehetséges mérnök fog rendezni. A zenét Ponta jelenleg Algyógyfürdői hírneves cigányprimás szolgáltatja, aki bájos muzsikájával a dicséretet és elismerést igazán kiérdemli.

— **Kulturmérnöki szemle a vármegyében.** A Maros és mellékfolyóinak kiöntése következtében a nagyszebeni kir. kulturmérnöki hivatal főnöke vezetésével bizottság szállott ki. A mérnöki hivatal kiküldöttjei bejárták a hátszegi völgyet és Dévánál a Maros rombolásait szemlélték meg. A kiszálás eredményét soronkívül jelentik be a földmívelésügyi miniszteriumnak, indokolva egyben a Maros szabályozásának — főképp Déva körüli — soronkívüli feltétlen rendezését.

— **Hivatalvizsgálat.** A napokban Kardován Ernő m. kir. állategészségügyi felügyelő Brassóból városunkban időzött s itt Halmos Gyula jár. állatorvosnál hivatalvizsgálatot tartott. A felügyelő megelégedésének adott kifejezést a látottak felett.

— **Algyógyfürdői élet** igen lassan indul meg, a minek oka, mint tudva levő — a rossz időjárás. A fürdő vendégek névsora: Velkey Róza postamesternő Erzsébetfalva, Binder Gyuláné földbirtokosnő és családja Szászsebes, Fleischer Mihály adóhivatali pénztárnok és családja Szászsebes, Szalánczy Zoltán bányafőtiszt és neje Lupény, Hársfalvy János áll. isk. igazg. és neje Batiz, Cseskovits Béla máv. ellenőr Sárísáp, Brotschy Frigyesné magánzónő Szászváros, Ajtay János kir. erdőtanácsos és neje Károly-Erdőd, Márkus Aladár kir. postaellenőr és neje Budapest, dr. Fuchs Ernőné földbirtokosné Halmi, Rapport Róbertné gyárihivatalnokné Pozsony, dr. Felter Rudolf orvos Nagyszeben, dr. Kálmán Rezső ügyvéd és neje Szászváros, Schul Zsigmond kereskedő, Szászváros, Gáspár Károly adótiszt és neje Pancsova, Kiss Zoltán áll. tanító és neje Arad, Ladányi Illés a kassa oderb. vasut ügyosztály főnöke és neje Budapest, Csepely Albert orvos és neje Kudzsir, Demján Simon bankhivatalnok és neje Szászváros, Kertész Sándorné magánhivatalnokné Budapest, özv. Páll Sándorné magánzónő Szarvas, dr. Dobó Romoluszné orvosné Szászváros, dr. Steer Coriolán ügyvéd neje Tasnád, Reisner Dávid nagykereskedő Renget, Halassy Janka tanítónő Szeged, Halassy Mariska tanítónő Szeged, Kelen Henrikné nagykereskedőné Gyulafehérvár, Fischer Adolf építész mérnökné Lugos, Lichtman Menyhért földbirtokos és neje Nagyvárád, Oelberg Ottó kir. táblabíró és családja Gyulafehérvár, dr. Csubry Bonifácné főorvosné Gyulafehérvár, Pállfy Pál földbirtokos Kudzsir, Weisz Bernát nagykereskedő Gyulafehérvár, Bedő Rózsika áll. óvónő Bethlen.

— **Tandijfizetés a vajdahunyadi polgári leányiskolában.** Van szerencsénk a tisztelt szülőket értesíteni, hogy a vallás- és közoktatásügyi minister urnak rendelete szerint a helybeli polgári leányiskolában az 1912—13. tanévtől kezdve az évi tandij 30 koronában lett megállapítva. Az igazgatóság.

— **Ujabb segély a tartalékosok családjainak.** A hadügyminisztérium rendkívüli segélyt szavazott meg azoknak a tartalékosoknak, akiket még nem szabadságoltak. Az újabb segélyből minden zászlóaljra 20—20 ezer korona jut. Egy-egy tartalékosnak a hozzátartozói körülbelül 80 koronát fognak kapni.

— **Dávid Ferenc mauzoleum Déván.** Az unitárius egyház megalapítója Déva vára

kaszamátaiban vértanu halált halt Dávid Ferenc püspök emlékére monumentális emlékmű készül a dévai várban. A város kis egyházközsége azzal a lankadatlan buzgalommal, szeretettel fáradozik nagy egyházférfia emlékének megörökítésén — amely szinte bámulatos máma. A mustármagot a dévai leány-egyház vetette el; egyháztanácsuk Székely Mózes kir. erdőfelügyelő ismert zajtalan, de annál eredményesebb vezetésével, munkájával elévülhetetlen érdemeket szerzett a terv keresztülvitelénél. Erős segítő-társ, agilis ténykedés fűződik mindezekben Ferenc József unitárius püspök nevében, az agg patriarchához és dr. Boros György theologiai tanár személyéhez. E nevek azok, kik a hatalmas Anglia, Amerika tényezőinek figyelmét ébren tartják, ezek a többek közül azok, kik nemcsak az unitárius egyháznak tesznek szolgálatot, de szolgálják a magyar nemzetet is. Déva pedig hálás lehet, mert nevének megismerésével, idegen forgalmának növelésével ezuton emelkedik. A kolozsvári unitárius egyház kiküldöttje Kozma Ferenc ny. tanfelügyelő, Pakey Lajos mérnök és dr. Ferenc József ügyvéd június 30-án érkeztek Dévára s az ottani leány-egyház tanácsával karöltve a Dávid Ferenc első unitárius püspök emlékére emelendő hatalmas arany mauzoleum tervezetének kivitelét tárgyalták le. Nevezettek, valamint Székely Mózes dévai kir. erdőfelügyelő, Létay Ferenc kir. erdőmérnök, a Hunyadmegyei Tört. és Rég. Társulat részéről Mailand Oszkár, Tarján Kristóf főreáliskolai tanárok, dr. Leitner Mihály ügyvédből álló bizottság szállottak ki a helyszínére. Az emlékmű elhelyezését vagy a népkert felett közvetlenül elterülő terrazon és attól valamivel feljebb található másodikon állapították meg. Figyelemmel lesznek arra, hogy a mű szépészeti szempontból is emelje a várat és a várost. Ebből folyólag úgy határozták el, hogy előbb a mauzoleum vázát lécekből állítják össze mindkét helyen, az erre való költséget nem sajnálva állapítják meg, hol volna legcélszerűsőbb. Magát az épületet már a jövő évben óhajtják felépíttetni, lehetőleg dévai vállalkozók és iparosokkal. A hatalmas arany emlék-kápolna költségvetése meghaladja a százezer koronát. XV. századbeli román stílusban épül hatszög alakban, hatalmas kupolával. Harmincöt méter magas tornya erkélyezett lesz és gyönyörű kilátóul fog szolgálni a nagyközség részére. Freskó képeit az ország legkiválóbb festőművésze, Krisz Aladár festi meg. Kapcsolatosan kisebb papi szállást is építenek hozzá. A mauzoleum elé állítják föl az egyházalapító szobrát, környékeit pedig izlésesen parkirozzák. Mindezek tervezetét Pakey Lajos kolozsvári építész mérnök készítette el. Építési költségeit egyelőre az erdélyi unitárius egyház előlegezi. Gyűjtéssel nem terhelik meg a nagyközséget, mert „nem tartják illőnek“, hogy a nagy egyházférfiu emlékét ezuton örökítsék meg. A költségeket a hívők adják össze egymagukban és az e hóban Párisban tartandó protestáns kongresszuson az Angliából és Németországból összegyűlő unitáriusok között dr. Boros György fejtí ki ebbeli tevékenységét. Elvük, hogy egyházalapítójuk emlékét maguk hívői teremtsék meg. Ennél szebb, ennél ideálisabbat nem is cselekedhetnének.

— **Sport-egyesület Algyógyon.** Barcsay Adorján és Páll Béla kezdeményezésére a földmivesiskola tornakertjében sport-egyesület van alakulóban, az aláírások most folynak és remélhető, hogy mielőbb a sportélet meg is kezdődik.

— **Községi takarékpénztárak.** A V. L. irta a minap: Több város és község ismét kísérletezik, hogy a községi takarékpénztár felállítására vonatkozó szabályrendeleteket jóváhagyja a kormányhatóság. A miniszteriumokban alkalmatlannak tartják az időt most erre s egyelőre nincs is kilátás a szabályrendeletek jóváhagyására. A miniszteriumban a községi takarékpénztárak létesítése ellen többféle aggálya merült föl. Alakilag azt kifogásolták, hogy a szabályrendeletek igazgatóságot és felügyelő-bizottságot statuáltak, holott egyéni cégnél ilyen szervezetnek nincs helye. Erdemileg pedig azon aggály merült föl, hogy a tervezet nem szorítkozik tisztán takarékpénztári hatáskörre, hanem a banküzlet összes üzletágait a messzemenő határig karolta föl. Továbbá, hogy a város és község a községi takarékpénztár minden kötelezettsége iránt szavaljon, mi az adózókra nézve nagy veszéllyel van összekötte. Már pedig ami a hatáskört illeti, nagyon nehéz meghatározni azon határt, hogy hol végződik a takarékpénztár hatásköre és hol kezdődik a banké. A praxis mutatja, hogy oly intézetet, mely tisztán betétek gyűjtésével foglalkozik, nagy veszteségek értek, míg más intézetet, amely p. o. ipari alapításokkal, tehát rizikós üzletekkel foglalkozik: nagy nyereségre tett szert. Németországban és Ausztriában is fölmerült a terv, hogy takarékpénztárakat kötelezni akarják: a betétek bizonyos jelentékeny részét állami járadékban elhelyezni. Ez a terv nagy ellenszenvet szült. Nálunk, ahol szintén ilyesmire gondolnak, a takarékpénztárak helyzete ezáltal kedvezőtlené alakulna. Valamikor, amidőn a magyar járadék hozott 7—8 százalékot, a takarékpénztárak a járadékban elhelyezés által szép nyereséget bírtak elérni. Ma a járadék hoz 4 és fél százalékot, a betétért fizetnek minimum 4 százalékot, az adó (az új adótörvény szerint) lesz 5 százalék, amelyből az intézet megélni alig bír. Intézetek, melyek tisztán a takarékpénztári üzletágakra szorítkoznak, csak ott bírnak elég jó eredményeket elérni, ahol a betéti kamatláb nagyon alacsony. Valami tulságos eredményeket — legalább is a kezdetre — a takarékpénztárak létesítéséhez fűzni nem szabad. De lassan fejlődhetnek s tekintve a városok és községek folyton nagyobbodó szükségleteit, idővel áldásos működést fejthetnek ki.

— **Szabályrendelet a jegyzői lakásról.** Háromszék vármegye közönsége e tárgyban a következő szabályrendeletet alkotta: 1. §. Háromszék vármegye községi és körjegyzőinek megfelelő természetbeni lakást, vagy a jegyző beleegyezésével e helyett lakáspénzt tartoznak adni. Természetbeni lakás alatt 3 szoba, megfelelő mellékhelyiségekkel és a legszükségesebb gazdasági épületekkel értendő (1904. évi XI. t.-c. 1. §.) 2. §. Azon esetben, ha a községi és körjegyző természetbeni lakást nem élvezne, akkor a községi és körjegyző részére a községek által adandó lakáspénzek legalsóbb határa évi 600 kor. 3. §. Ha a községek természetbeni lakást adnak, akkor az élvezett természetbeni lakás értéke nyugdíjazás szempontjából községi és körjegyzőnél 600 korona.

— **Gazdáink figyelmébe.** A vasut vonalak mentén elterülő földeken a termést legkevesebb 95 méter távolságra kell rakni és a vasut felől a tarlón 1 méter széles barázdát szántani. Kiki magának használna vele, ha a tüztől fáradsága eredményét megóvjá.

— **Az ideai fegyvergyakorlatok** csak 28 napig iognak tartani. A védtörvény utasítása szerint ebben az évben utasítva vannak a fegyvergyakorlatra bevonulni a tartalék 1910, 1908., 1906. és 1904. és a póttartalék 1910., 1908., 1906. sorozási évfolyamai. Továbbá azok, akik a múlt évben elhalasztották a gyakorlatra való bevonulást.

— **III. osztály a gyorsvonaton.** A Magyar kir. államvasutak igazgatósága csak próbaképpen jártatott III. osztályu kocsikat néhány gyorsvonattal. Mint értesülünk, a próba bevált és ösztől kezdve valamennyi gyorsvonat III. osztályu kocsival fog közlekedni.

— **Köztisztaság érdekében.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, hogy az utcák, közterek, udvarok tisztántartására a nyári időszak beálltával gondosan ügyeljenek. Az utcák csatornái, az udvarok szemétdörei és árnyékszékek magánházakban és nyilvános helyeken fertőtlenítenedők és gyakran tisztítandók. A kutak közelében mosni szigorúan tilos. Szászvároson csak az Isten respektálja e rendeletet s bőven ontja felhőből a mindeneket megmosdó, megtisztító esőt.

— **Salaktéglagyár a vajdahunyadi vasgyárban.** A vajdahunyadi vasgyárat kibővítik és a nyersvas termelését modern alapra fektetik. Az 1912-ben felépült olvasztócsarnok mellé új szeparáló berendezést állítanak fel, mely a megmunkálásra tökéletesebb vas előállítását teszi lehetővé. Az új salaktéglagyár építéséhez is hozzáfoglak. A téglagyár elkészültével egy nagyobb szabású gyári kórház és egy munkás kolónia építése van tervbe véve. Ezek a beruházások 3—4 millió K-ba fognak kerülni.

— **A főispáni hatáskör kiterjesztése.** A jövő évtől kezdve az állami elemi iskolai tanítókat és tanítónőket a gondnokságok javaslata alapján a főispán fogja kinevezni. E törvényjavaslat már be van nyújtva s rövid idő alatt életbe is lesz léptetve. Természetesen ez a felekezetek által fenntartott iskolák tanítóira nem vonatkozik.

— **Nehézségek az államosítás finanszírozása körül.** A pénzügyminisztériumban, értesülésünk szerint, nagy aggodalommal néznek a közigazgatás államosítása elé. Az államosítás ugyanis, dacára annak, hogy a vármegyei törvényhatóságok személyi és dologi kiadásai fedezésére eddig is nagy állami dotációban részesültek, mégis oly többletszükségletet fog eredményezni az állami költségvetésben, amelynek fedezetéről nehéz lesz gondoskodni. Így többek között megállapították már, hogy államosítás esetén az államnak gondoskodnia kell 63 vármegye és 435 járás székhelyén megfelelő irodahelyiségekről, mert hiszen kétségtelen, hogy a vármegyei törvényhatóságok államosítás esetén a vármegyei és a járási székházakat az állami tisztviselők számára ingyenesen átengedni nem fogják. Miután pedig a vármegyei székházak értékét átlagosan 200 ezer koronára lehet tenni és feltételezhető, hogy a vármegyék által kívánt bérösszeg körülbelül az épületérték 6 százalékának fog megfelelni, ebből megállapítható, hogy pusztán a vármegyei államosított központi tisztviselők helyiségbére a 63 vármegyében mintegy 750 ezer koronát fog kitenni. Ehhez az összeghez járul 435 járásban elhelyezendő államosított tisztviselő irodahelyiségbére, amit ha átlag 1500 koronára becsülünk, az e révén évente fizetendő irodabér körülbelül 650 ezer kor. fog kitenni, úgy, hogy az államosítás pusztán csak a tisztviselők elhelyezése címén évi egy millió 400 ezer koronát fog igényelni.

— **A Rudaiak aranytermelése** június hónapban 229,553 grammot tett ki. A társulat most zárta le az 1912—13-ki üzletét és ebben 1876,891 grammot termelt az elmúlt üzletév 2002,350 grammjával szemben.

— **Uj Kánaán.** A magyar föld termőerejének fokozására érdekes kísérlet történt. A kísérletet egy vidéki plébános tette, az ötletet pedig egy orosz generális följegyzéseiből vette. Bojdisz Miklós torontálmezei karátsonyalvai plébános ez előtt négy évvel ismerttetést olvasott arról, hogy a japán háborúban résztvevő tábornokok egyike tanulmányozta a mandzsuri buzatermelési módszert és azt Oroszországban is meghonosította. A

plébános azonnal hozzátartott ez új termelési eljárás meghonosításához. Az első évben kevés eredményt mutat, mert a mi talajviszonyaink és éghajlatunk különleges kezelést követelnek. A második év maximális eredménye volt, hogy egy mag 1025 magot hozott. A harmadik évben pedig már olyan buzabokor is volt, amely 2277 szemet termelt. Az eljárás igen egyszerű. Prima buzamagot egymástól 12—15 centiméter távolságra 10 centiméter mély barázda aljába ültetünk. Mihelyt a buzapalánta annyira fejlődik, hogy a levelei szétnyílnak, a tövével három centiméternyire feltöltjük. Azonnal új hajtásokat ereszt. Ezt az eljárást háromszor megismétlik. Az eredmény az, hogy 60—80 szára lett a buzának és azért mindegyik meg hozza a maga termését. Bárminő maggal is el lehet kezdeni ezt a művelést, de a válogatott és már művelés által előállított mag sokkal jobb. A plébános az új eljárást népszövetségi rendszerű buzatermelésnek és az új nyolcszoros buzafajtát népszövetségi buzának keresztelte el. Az eddigi eredménye hol-dankint 50 métermázsáig fokozható, amely legalább is 80 métermázsáig fokozható. Ha ez a kísérlet azt eredményezné, hogy egy hold föld a mai termés hatszorosát hozná meg, akkor a magyar föld új Kánaán lenne. Sajnos, alig hihető, hogy ez a termelési mód nagy gazdálkodásokban is beválnék, mindenesetre azonban az összes gazdasági köröknek támogatniuk kell ezeket a próbálgatásokat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

K. Gy. Csurgó. Ugy tudjuk az idén Ön végleges leszámolásokat fog eszközölni. Várjuk s óhajtjuk. Egyébként legyen szerencsénk! G. F. jelenleg Lozsádon van. Oda írjon.

Öreg. „Küldődjék“ az ígért „írás“.

P. B. Balsa. Jó volna egy pár sort nekünk is juttatni. Várjuk.

R. V. Székelyszombor. Köszönet. Jön és jönni fog.

B. T. Levelet küldtünk címére.

Előfizető. Intézkedtünk. Sorsjegye nem nyert. Minél előbb, mert a beiratások idejében a benlakásban már nem igen lesz hely.

Dr. Olló. Helyesen tette. Köszönjük a szives közreműködést. Szombaton reggel a piac sarkán kiköszörülök.

A. A. Kudsir. Egy kis életjelt kérünk. Levél ment. Üdv!

„Vitriol“ úr. „Junius . . . Julius . . .“ Rég nem volt alkalmunk meg kérdezni, hogy ki az idős-„eb“? Ígért sorait várjuk.

Dr. A. B. Szentendré. Hát már nem akar minket észrevenni? B. sorait várjuk.

Pista. Köszönet. Jövő számunkban hozni fogjuk.

Dévai. Ugy lesz. Október elején ott leszünk.

Mariska. Sorát ejtjük.

Nemó. Nem közölhető. Jobbat kérünk.

Piski. ???

Kalabriász. A kéreztett mű most készül sajtó alá, címe: „A gibic kötelességei és jogai“ különös tekintettel a súlyosítás előnyeire. Szerzője: Hebegi Téva.

Kaszinó. Lehet szünetidő is. Két tag ajánlja.

Adófizető polgár. Oda hiába fordul, akár a sóhivatalba. A tanács, a képviselőtestület és a rendőrség. Próbálja meg külön-külön mindegyiknél, hátha...

HIRDETÉSEK.

Sz. 2912/1913. tlkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Samu Jakab és társa medgyesi cég végrehajthatónak Peneszk Jeremiás, Frank (Frink) József és Selmarián Athanáz alkenyéri lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében, a végrehajtási árverés 79 K tőkekövetelés és ennek 1912. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai, 35 K 80 fill. már megállapított, valamint a jelenlegi 19 K és a még felmerülő költségeknek, továbbá csatlakoztatott Ardeleana 110 K, 3000 K, Szászvárosi Takarékpénztár 90 K, Viorel Szilárd és Miklós 200 K s jár. iránti követeléseiknek is kielégítést végett, az 1881: LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében az alkenyéri 48 sz. tjkvben A † 1 rend 1433, 1434 hrsz.

szántóra 44 K, A † 2 rend 1436 hrsz. szántóra 22 K, A † 3 rend 1435 hrsz. szántóra 22 K, a 87C sz. tjkvben A † 1 rend 544, 545/1, 546/1 hrsz. ház és kertre 326 K, az 1352 sz. tjkvben A † 1 rend 3466 hrsz. szántóra 252 K, a 863 sz. tjkvben A † 1 rend 643—646 hrsz. ház és kertre 1384 K, A † 2 rend 1800/1 hrsz. szántóra 31 K, A † 3 rend 2099 hrsz. szántóra 163 K, A † 4 rend 2245 hrsz. szántóra 139 K, A † 5 rend 3553 hrsz. szántóra 247 K, A † 6 rend 3023/1 hrsz. szántóra 282 K, A † 7 rend 3320 hrsz. szántóra 252 K, a 185 sz. tjkvben A † 2 rend 1067/1 hrsz. szántóból Peneszk Jeremiás 1/4-ed jutalékára 7 korona, A † 3 rend 2300 hrsz. szántóból Peneszk Jeremiás 1/4-ed jutalékára 35 korona, A † 4 rend 2339 hrsz. szántóból Peneszk Jeremiás 1/4-ed jutalékára 35 K, A † 6 rend 3070 hrsz. szántóból Peneszk Jeremiás 1/4-ed jutalékára 38 K, a 806 sz. tjkvben A † 1 rend 2628, 2629 hrsz. szántóból Frank József 1/2-ed jutalékára 87 K, az 1740 sz. tjkvben A † 1 rend 2244 hrsz. szántóból 12/18-ad jutalékára 92 korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy a kikiáltási ár 2/3-án alul el nem adható s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészítendő, a 185 sz. tjkvben C. 2. a. özv. Peneszk Jánosné sz. Popa 1/4-ed haszonélvezetének fenntartásával elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1913. évi augusztus hó 27-ik napjának d. e. 9 órája** Alkenyér község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% -os kamatokkal a helybeli kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés s illetve a fentartott szolgálat megszünte után lép és annak haszna s terhe azután őt illeti. Vevőnek a vételi bizonyítvány csak az esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától számított 15 nap alatt utóajánlat nem tétetik. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

Amennyiben a vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne az általa megvett ingatlanra, az érdekelt felek bármelyikének kérelme következtében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróságnál mint tlkvi hatóságnál és Alkenyér község házában tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a fentirt tjkvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy péld. a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés, megtekintés és azonnali körözés végett egy-egy péld. Alkenyér, Felkenyér, Balomir, Piskinc községek előjáróihoz és az összes érdekeltnek megküldetni és tekintve, hogy a kikiáltási ár 600 K-t meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata a „Szászváros és Vidéke“ c. lapban egyszerű közzététel végett végrehajtható ügyvédjének kiadatni rendeltetik, aki utasítatik, hogy a közzétételt igazoló lappéldányt az árverés fogantatására kiküldöttnek adja át.

Szászváros, 1913. évi június hó 4-én.

A kir. bíróság mint telekkvi hatóság.

Sebestyén s. k., kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül: **Borsos Sándor,** kir. tlkvezető,

Eladó egy teljesen jókarban lévő 3 lóerős benzin-motor 800 K-ért. (Gyári ára 2000 K volt.) Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 16 1-2

Sz. 538/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 364 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Algyógy és Vidéke hitelszövetkezet javára 60 korona s jár. erejéig 1913. évi július hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 364/5 számú végzése folytán 60 korona tőkekövetelés, ennek 1911. évi december hó 29-ik napjától járó 8% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 41 K 86 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Máda községben, adósok lakásán leendő eszközzésére 1913. évi július hó 24-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 0. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi július hó 4-én.

Rusuly Imre,
kir. bir. végrehajtó.

17

Hirdetések jutányos árban felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Sz. 533/1913. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. törvényszéknek 1913. évi 58455 számú végzése következtében dr. Verzár Ferenc ügyvéd által képviselt Wagner S. nagyszabeni cég javára 1053 K s jár. erejéig 1912. évi — hó — án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1010 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, sertés és csőr nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 318/5 számú végzése folytán 556 K 50 fill. hátr. tőkekövetelés, ennek 1911. évi november hó 30-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig

összesen 24 K-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Cseb községben, adósok lakásán leendő megtartására 1913. évi július hó 22-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1913. évi július hó 4-én.

Rusuly Imre,
kir. bir. végrehajtó.

18

Egy jókarban lévő zongora, helyszüke miatt eladó. Értekezhetni: Régi-posta utca 3. sz. alatt **Schumacher Lajos** pékmester üzletében. 176 3-3

!!KŐPOR!!

Építkezők figyelmébe!

Ajánlok a t. építkező, valamint vállalkozó urak figyelmébe legkitünőbb minőségű sárga kőport, mely elismert jóságánál, tartosságánál és tetszetőségénél fogva nélkülözhetetlen ott, ahol kemény, tömör vakolást, modern, tetszetős külsőt, olcsó és legjobb munkát kívánnak, mert a kőporral bevakolt és bevont falakat nem kell festeni, nem piszkolódnak, a savaknak ellenáll, nem kell azokat egyáltalán javítani. Ma már a kőpor a modern építkezésnek teljesen szolgálatába állott és attól elválaszthatatlan.

Kapható egyedül, legolcsóbban ugy helybeli raktárból, valamint az általam képviselt kőporbányából bármi mennyiségben:

HAZATSCHEK KÁROLY
építőmesternél, Szászvároson.

Készséggel szolgálok legolcsóbb ajánlattal és bárminő felvilágosítással.

164

!!KŐPOR!!

4-15

Vizhatlanság! Szigetelés!

Nedves pincék és lakások, árú- és terményraktárak, souterrain-helyiségek

tökéletes szárazzá tételénél, repedésmentes, saválló padlók és falburkolatok előállításánál, gyárakban, műhelyekben, sörfőzőkben, vágóhidakon stb. stb., szóval mindenhol, ahol a talaj nedvessége, zápor, talajvíz és sok savanyu gázok és vizek káros hatása ellen védekezniünk kell,

nélkülözhetetlen

a „BIBER“ anyag.

„Biber“ a jelenkor legjobb szigetelő és vízhatlanító anyaga!

Kapható csakis: **Lusztig Lajos** fakeskedőnél, Szászvároson.

Használati utasítást készséggel küldök!

1-2-3

Pascu Olivér

okl. mérnök
Szászváros, Berényi-utca 8.

Elvállal mindenféle földmérési, parcellázási és térképezési munkákat.

Tervez és épít: lakóházakat, villákat, gazdasági épületeket, rendes keskenyvágyú gazdasági és iparvasutakat, vasbeton födémek és hidakat, csatornázásokat, vízvezetékeket stb.

Érdekelteknek mindenféle műszaki ügyben készséggel áll rendelkezésre. ::

102

11-35

Hasznos tájékoztató!!

— Ugyan kérem, szükségem van némi ruhanemű-cikkekre, sziveskednék fölvilágosítani, hol szerezhetném be a legjutányosabban?

— Tessék kérem egész bizalommal a

Benkő áruház-hoz fordulni.

— És miért ajánlja Ön kizárólag ezen áruházat?

— Azért kérem, mert meggyőződtem róla, de nemcsak én, hanem számottevő ismerőseim is, hogy ottan *minden árucikket* nagy választékban, valamint *életmi-cikkeket* is lehet kapni a *legolcsóbb árban* és leg-szolidabb kiszolgálás mellett.

20 1-25

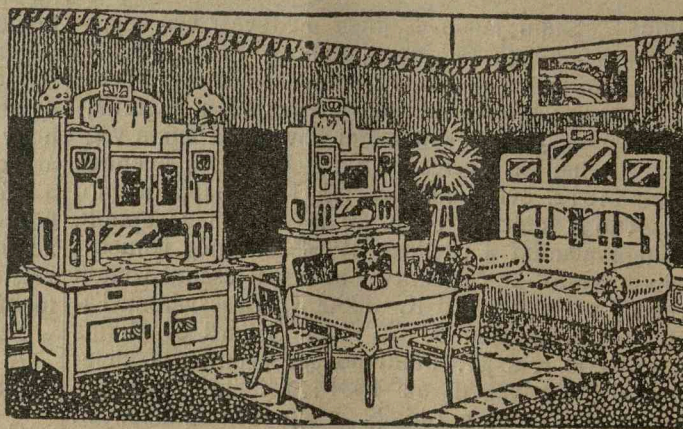
Brassai Brutus Szászvároson

Raktáron tartok: ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat, valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolid árak! Izléses kivitel!
Pontos kiszolgálás!

17-41

52

bútor-raktára

Ország-út 3. sz.

Ebédlők és hálószobák 300 K-tól feljebb. Irásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus

bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.